

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

Planinski

VESTNIK

9
2014

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE
3,40
EUR

TEMA MESECA

Endemično cvetje slovenskih gora

INTERVJU

Kazimir Drašlar - Mikec
Andrej Kokalj - Koki

Z NAMI NA POT

Gore nad planino Blato
Nad prelazom Plöckenpaß

NOVO V PLANINSKI ZALOŽBI - PREDNAROČILO

Vodnik Razširjena Slovenska planinska pot, Gorazd Gorišek Izbirni vodnik

Slovenska planinska pot, najbolj klasična Slovenska vezna pot, je bila leta 1966 razširjena z dodatnimi cilji. Tako je nastala Razširjena Slovenska planinska pot, ki obišče cilje po vsej Sloveniji, od najtežje dostopnih vrhov in visokogorju preko vrste gozdnatih hribov do gričev blagega severovzhoda.

V vodniku mladega, a priznanega planinskega publicista je predstavljenih 44 ciljev Razširjene Slovenske planinske poti. Posebno vrednost zgoščenim, natančnim in sistematičnim opisom pri vsaki turi daje kratka predstavitev ostalih možnih pristopov na isti cilj, ki bodo morda vabilo za nadaljnje obiske. Knjigo pa odlikuje tudi prenovljena, še bogatejša grafična podoba. Vodnik za vse, ki želijo prekrizariti Slovenijo na enega najzanimivejših načinov – peš!

Format: 130 mm x 210 mm; 192 strani, integralna šivana vezava, polokrogel hrbet

Vabljeni k nakupu!

Vodnik bo izšel sredi oktobra, zato velja prednaročniška cena 19,90 € (redna cena 23,90 €) do 15. oktobra 2014.

POMEMBNO OBVESTILO:

S 26. avgustom 2014 je stopil v veljavo Zakon o enotni ceni knjige, zato bodo prednaročila veljala samo v primeru, da bo plačana prednaročniška cena. Vodnik lahko naročite, kot je navedeno spodaj, ali pa nam pošljete naročilnico, ki je priložena Planinskemu vestniku, mi pa vam bomo poslali predračun za plačilo.

Ne zamudite ugodne priložnosti in naročite v prednaročilu!

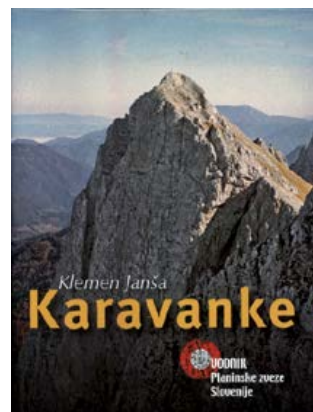
AKCIJA 50 % POPUST Planinski vodnik Karavanke

Planinski vodnik Karavanke Klemen Janše je napisan po tradicionalnem konceptu vodnikov, ki izhajajo pri Planinski založbi PZS. Opisani so tudi vzponi in prečenja na skrajnem zahodu gorovja v Italiji, kar je povsem novo in pionirsko delo v slovenski vodniški literaturi. Ob številnih podatkih o izhodiščih, kočah, prehodih in vzponih na vrhove Karavank, od skrajnega zahoda pri Trbižu do masiva Uršlje gore na vzhodu, je avtor natresel še obilo geografskih, zgodovinskih, geoloških, etimoloških, botaničnih in zooloških podatkov. To kaže, da se je dela lotil široko razgledan in študijsko usmerjen intelektualac, ki pa je ob tem še odličen gornik, predvsem pa iskreni ljubitelj gorskega sveta.

Format: 120 mm x 160 mm; 352 + 32 strani barvnih prilog, mehka vezava

V času od 15. 9. do 15. 10. 2014 lahko planinski vodnik Karavanke kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom: 13,95 €* (redna cena: 27,90 €*).

*DDV je obračunan v ceni. Stroške poštnine plača naročnik.

INFORMACIJE, NAKUP in NAROČILA:

Planinska zveza Slovenije, Planinska trgovina PZS

na sedežu: Dvorakova ulica 9, Ljubljana, v času uradnih ur, po pošti: p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, po telefonu: 01 43 45 684 v času uradnih ur, faksu: 01 43 45 691, brezplačna telefonska številka: 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu), e-naročila: narocilo@pzs.si ali spletna trgovina PZS: <http://trgovina.pzs.si>. Uradne ure v Planinski založbi PZS, Ljubljana, Dvorakova 9: v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure (odmor za malico: 10.30–11.00).

Slovenski planinski muzej

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana, telefon: 08 380 67 30, faks: 04 589 10 35, e-naročila: info@planinskimuzej.si.

Izhaja petnajstega v mesecu.
Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke,
ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.
114. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:
Planinska zveza Slovenije
Uredništvo Planinskega vestnika
Dvorakova ulica 9, p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91
E: pv@pzs.si
www.planinskivestnik.com

ODGOVORNI UREDNIK:
Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:
Emil Pevec (tehnični urednik),
mag. Marjan Bradeško, Marta Krejan Čokl,
dr. Andrej Mašera, Zdenka Mihelič,
dr. Irena Mušič Habjan, dr. Mateja Pate,
Dušan Škodlič, Tina Leskošek, Mire Steinbuch

ZUNANJI SODELAVCI:
Peter Šilak

LEKTORIRANJE:
Mojca Volkar Trobeševšek, Marta Krejan Čokl,
Katarina Marin Hribar, Mira Hladnik

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:
Schwarz print, d. o. o.

NAKLADA: 6000 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte
po elektronskem mediju na naslov uredništva
ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne
vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave
ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega
objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo
uredniško politiko in prostorskimi možnostmi.
Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva.
Kopiranje revije ali posameznih delov brez
privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

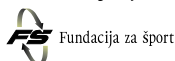
Naročanje:

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije,
Dvorakova ulica 9, p. p. 214 SI-1001 Ljubljana,
po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po
telefonu **080 1893 (24 ur na dan)**.

Številka transakcijskega računa PZS je
05100-8010489572, odprt pri Abanki, d. d.,
Ljubljana. Naročnina 34 EUR, 58 EUR za tujino,
posamezna številka 3,40 EUR. Članarina PZS za
člane A vključuje naročnino. Reklamacije
upoštevamo dva meseca po izidu številke.
Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov.
Upoštevali samo pisne odpovedi do 1. decembra
za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti
sofinancirajo Ministrstvo za šolstvo in šport RS,
Fundacija za financiranje športnih organizacij
v RS in Javna agencija za knjigo RS.

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:
Celovška špica s Stolem desno v ozadju
Foto: Oton Naglost

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno
preverja vse članke in točnost v reviji objavljenih
opisov poti, ki praviloma vključujejo opozorila na
nevarnosti in možne pasti obiskovanja gora. Žal
pa je vsak opis vedno subjektiven, poleg tega se
objektivne težave na terenu lahko spreminjajo iz
dneva v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije
in Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti
nobene odgovornosti za morebitne poškodbe ali
materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli zaradi
hoje po gorah po navodilih iz te revije.

Oh, pa še te knjige

V prvem razredu osnovne šole sem imel velike težave z branjem. Poznal sem vse črke, besede sem zlogoval, vendar jih nisem mogel povezati in tekoče prebrati. Doma sem se pod maminim nadzorom na glas mučil z branjem, toda napredka ni bilo. Šlo mi je na jok, mami tudi, le da tega ni pokazala. Po treh mesecih trpljenja mi je nenadoma steklo. Nisem bral, drdral sem kot strojnica. Ne vem, če je bila to travmatična izkušnja, ki se je kasneje odražala v nenasitnem branju. Sprva sem požiral pravljice, nato mladinske povesti. V šestem razredu sem začel v očetovi knjižnici iskati bolj resne knjige, take za odrasle.

Ko sem začel hoditi v hribe, sem odkril planinsko literaturo, ki je takrat izhajala v enkratni, še nepreseženi zbirki Domače in tuje gore založbe Obzorja Maribor. V njej so izhajala dela domačih in tujih avtorjev. Prebral sem vse, kar sem dobil v roke, bodisi v knjižnici bodisi v knjigarnah ali antikvariatu, in z nakupi počasi ustvarjal svojo zbirko. Ščasoma sem začel iskati tuja, še neprevedena dela v angleščini, ki sem jo znal do te mere, da sem jo lahko dokaj tekoče bral. Knjige sem sprva naročal pri Mladinski knjigi v Konzorciju, pozneje preko interneta.

Skozi čas je začelo po malem, na drobno glodati v meni. V Sloveniji imamo vrhunske alpiniste in plezalce pa tudi nekaj deklet je na tej ravni, ki so vrhunski tudi v svetovnem merilu. Zakaj tako malo pišejo oziroma zakaj med njimi ni več piscev? Je že res, da vrhunski alpinist ni vedno tudi odličen pisec, vendar to ne bi smel biti problem, vsaj v angleško govorečem svetu ni. Ed Viesturs, Anatolij Bukrejev, Jerry Moffatt, Ron Fawcett – sama znana alpinistična in plezalska imena. In niso edini, ki so povedali svojo zgodbo v knjižni obliki s pomočjo *ghost writerjev*, saj so le-ti znali njihove izpovedi oblikovati v privlačno, pogosto napeto branje, ker pač kot publicisti oziroma novinarji poznajo pravila in veščine obrti.

So razlogi za premajhno literarno ustvarjalnost slovenskih alpinistov morda beden honorar, plezajo samo za sebe – v absolutnem pomenu te fraze – in ne čutijo nobene želje po izpovedovanju, se ne počutijo dorasli ali je vzrok ... lenoba? Se morda pesimistično sprašujejo, kdo bo sploh to bral, in sklenejo, da se za tistih nekaj deset ljudi ne splača *matrat*? Moti me, ko v knjigah tujih avtorjev berem o dosežkih ali podvigih alpinistov, med katerimi ni slovenskih imen, razen Silva Kara, Tomaža Humarja in Marka Prezija. Seveda je mogoče, da obstajajo knjige, v katerih so omenjeni tudi drugi naši plezalci in jih jaz nisem bral. Moram omeniti, da tu nisem upošteval člankov o slovenskih alpinistih in alpinizmu v tujih revijah, v katerih naši nastopajo ali kot protagonisti, o katerih pišejo drugi, ali kot avtorji besedil.

Da so Slovenci dobri bralci? Hm, že mogoče, vendar so – o tem sem prepričan – slabi kupci knjig. To dokazujejo neprodani izvodi že tako nizkih naklad, ki se prašijo na prodajnih policah in v skladiščih. Ljudje si knjigo raje izposodijo ali fotokopirajo oziroma poskenirajo, kot kupijo. Ta miselnost ni od včeraj, ni posledica krize, kot mogoče kdo misli, to je že stara stvar. Dobro se prodajajo samo knjige o znanih osebah, ki obetajo iz omar padajoče okostnjake in ki mejijo ali spadajo na področje rumenega tiska. Lani mi je znanec na vprašanje, če je že kupil zadnjo izdajo Športnoplezalnega vodnika Slovenije, odvrnil: "Ne, le zakaj bi jo, če ga lahko fotokopiram, po možnosti v službi, ali pa dobim na spletu pdf," in odvihral dalje. Nisem vpil za njim, da kmalu ne bo imel več kaj kopirati, če se bo nabralo dovolj takih nepremišljenih in brezobzirnih tatov, kot je on, in bo ostala večina izvodov neprodana, posledično pa ne bo novih knjig. Da je to, kar počnejo on in njemu podobni, navadna kraja. Eden kupi, sto jih kopira. Najbolje, da skupaj zberejo denar in se strošek kopiranja enakomerno porazdeli, da bo investicija še cenejša.

Na skupni imenovalec z nizko naklado spada tudi revija, ki jo pravkar prebirate. V Planinski zvezi Slovenije je okoli 60.000 članov, naročnikov Planinskega vestnika je dobrih 5000, torej manj kot 10 odstotkov. In se sprašujem, ali je Planinski vestnik tako zanič, da se ga planincem, alpinistom in drugim ljubiteljem gora ne zdi vredno brati ali pa tudi pri njih prevladuje zastojkarska miselnost izposojanja. Občutek pripadnosti – kaj je že to? Fosilni sentiment davno minulih dni? Včasih sanjam pri belem dnevu, kako bo nekoč v Sloveniji v intervalih treh do petih letih izšlo toliko gorniške literature, da je bo dovolj za redne razpise literarnega natečaja za najboljšo knjigo na temo gora in plezanja, ki bo odprt tudi za poezijo in dramska dela. In da bo nagrada cenjena in spoštovana. Da se mi morda ne blede?

Mire Steinbuch

4 Tema
meseca

Endemično cvetje

Marjan Bradeško

15 Intervju

Manca Čujež

Pogovor s Kazimirjem Drašlarjem - Mikcem

Biseri Julijskih Alp **22**
Večna pot
okoli Viša

Hinko Rejec

Viš z jugozahoda. V zahajajočem soncu se lepo vidijo Police bogov.

Foto: Iskra Jovanović

Opisi tur

- Ogradi
- Debeli vrh
- Prečenje Stogov
- Škednjovec
- Monte Coglians/
Hohe Warte
- Creta di Collinetta
(Cellon)/Frischenkofel
- Polinik
- Pal Piccolo/Kleiner Pal

28 Z nami na pot Vrhovi nad planino Blato

Mojca Stritar Kučuk

Jezerski Stog s
Krsteniškega Stoga
Foto: Vladimir Habjan

UVODNIK

Oh, pa še te knjige

Mire Steinbuch

TEMA MESECA

Endemično cvetje slovenskih gora

Marjan Bradeško

TEMA MESECA

Pregled naših endemičnih rastlin

Nada Praprotnik

TEMA MESECA

Kako doživljamo endemično ali redko cvetje

Marjan Bradeško

TEMA MESECA

Cvetlična galerija

Rafael Terpin

INTERVJU

Pogovor s Kazimirjem Drašlarjem - Mikcem

Manca Čujež

INTERVJU

1 Pogovor z Andrejem Kokaljem - Kokijem

Mire Steinbuch

BISERI JULIJSKIH ALP

Večna pot okoli Viša

Hinko Rejec

RAZMIŠLJANJE

Izginuli

Tone Škarja

Z NAMI NA POT

Vrhovi nad planino Blato

Mojca Stritar Kučuk

POMURJE

Po Prekmurski planinski poti

Andreja Erdlen

SPOMINI ALPINISTIČNEGA VETERANA

Zgodbe o

ponesrečenih vzponih

Peter Muck

AMERIŠKI DIVJI ZAHOD

Narodni park Yosemite

Olga Kolenc

PLANINSKI PORTRET

Pogovor z

18 Gabrijelom Jelovškom

54

Dušan Škodič

MINIATURA

22 Južni del Snežnikove planote

Aleš Nosan

PLANINSKA DOŽIVETJA

27 Zimska tura

v pričakovanju pomladi

58

Jana Remić

ZDRAVJE

Petra Zupet, Stef Harley

Športno plezanje na recept

60

SEDEMESETLETNICA

70 plus –

zamuda za tri četrta leta

62

Tone Škarja

ŠPORTNOPEZALNE NOVICE

LITERATURA

PISMA BRALCEV

PLANINSKA ORGANIZACIJA

TNP

V SPOMIN

64

64

68

69

71

72

**Vsebine vseh
Planinskih vestnikov
od leta 1895 dalje na
www.pvkazalo.si**

